

Παναγία Βιγλιώτισσας Βουλισμένης (Gerola, αρ.552)

Τύπος
Σταυρεπίστεγος Β1

Σωζόμενο εικονογραφικό πρόγραμμα¹

Ιερό:

Αψίδα, τεταρτοσφαίριο: (1) Παναγία και Αρχάγγελοι, (3) ημικόλινδρος: Συλλειτουργών Ιεράρχης (ίχνη).

Τόξο αψίδας Ζώνη 1 (μέτωπο): (2) Φιλοξενία / Ζώνη 3 (βόρειο ποδαρικό): (4) Διάκονος, (5) Διάκοσμος / Ζώνη 3 (νότιο ποδαρικό) (6) Διάκονος.

Νότιος τοίχος: Ζώνη 3 (κάτω): (7) Άγνωστο θέμα.

Καμάρα, εσωράχιο: Αγιολογικός κύκλος / άγιοι σε μετάλλια, (18-23)

Κύριος Ναός:

Βόρειος τοίχος Εγκάρσιας κεραίας: Χριστολογικός κύκλος, (8) Γέννηση, (9) Εν Κανά Θαύμα.

Νότιος τοίχος Εγκάρσιας κεραίας: Χριστολογικός κύκλος, (10) Άγνωστο θέμα, (11) Ίαση Παραλυτικού.

Νότιος τοίχος Κύριας κεραίας: Χριστολογικός κύκλος, (12) Αδιάγνωστη σκηνή, (13) Επιτάφιος Θρήνος.

Δυτικό τύμπανο: Χριστολογικός κύκλος, (14) Σταύρωση, (17) Τιμωρίες κολασμένων.

Βόρειος τοίχος Κύριας κεραίας: Χριστολογικός κύκλος, (15) Εις Άδου Κάθοδος, (16) Κοίμηση.

Καμάρα εσωράχιο: Αγιολογικός κύκλος άγιες σε μετάλλια, (23 – 26).

Καμάρα Εγκάρσιου κλίτους: (27) Πεντηκοστή, (28) Αδιάγνωστη σκηνή, (29)

Αδιάγνωστη σκηνή, (32) Αδιάγνωστη σκηνή.

Δυτικός τοίχος Εγκάρσιου κλίτους: Θεομητορικός κύκλος, (30) Γενέσιο, (31) Επταβηματίζουσα, (32) Άγνωστη σκηνή, (33) Άγνωστη σκηνή, (34) Άγνωστη σκηνή, (35) Εισόδια, (36) Ασπασμός, (37) Αδιάγνωστη σκηνή.

Νότιος τοίχος Εγκάρσιας Κεραίας: Ζώνη 3 / Αγιολογικός κύκλος, (38) Ευγενία.

---

¹ Gerola / Λασσιθιωτάκης, 1961, αρ.552. Διατηρούνται οι ψηλότερες.

Νοτιοδυτικός τοίχος Εγκάρσιας Κεραίας: Ζώνη 3 / Αγιολογικός κύκλος, (39) Μάμας, (40) Αγία.

Νότιος τοίχος κύριας κεραίας: Ζώνη 3 / Αγιολογικός κύκλος, (41) Έφιππος Θεόδωρος Στρατηλάτης, (42) Έφιππος Δημήτριος

Νότια πλευρά Δυτικού τοίχου: Ζώνη 3 / Αγιολογικός κύκλος, (43) Ησαίας, (44) Ελισαίος

Βόρεια πλευρά Δυτικού τοίχου: Ζώνη 3/ Αγιολογικός κύκλος, (45) Κόσμημα.

Βόρειος τοίχος κύριας κεραίας: (46) Θεόδωρος Τήρων, (47) Έφιππος Γεώργιος

Βορειοδυτικός τοίχος Εγκάρσιας κεραίας (48) Άγιος.

Χρονολόγηση

Στον τοιχογραφικό διάκοσμο παρατηρείται τεχνοτροπική ομοιογένεια.² Το σύνολο χρονολογείται περίπου στις αρχές του 14^{ου} αι.³

---

² Παπαδάκη – Oekland, 2000α, 79

³ Bissinger, 1990, 1108

Bissinger, 1995, 109

Χρονάκη –Μοσχόβη, 2001

Συντομογραφίες-Βιβλιογραφία

- Παπαδάκη-Oekland,2000α: Σ. Παπαδάκη – Oekland, «Βυζαντινοί Χρόνοι», Ο Άγιος Νικόλαος και η περιοχή του, Δήμος Αγίου Νικολάου, 2000.
- Χρονάκη –Μοσχόβη, 2001: Δ. Χρονάκη-Γ.Μοσχόβη, ΙερόςΝαός Παναγίας Βιγλιώτισσας Βιγλί Βουλισμένης Μεραμπέλλου. Μελέτη Στερέωσης και Αποκατάστασης, Ηράκλειο,2001.
- Bissinger, 1990: M. Bissinger, λήμμα Kreta, RbK, IV (1990), στηλ. 906-1174, Στουτγάρδη, 1990.
- Bissinger, 1995: M.Bissinger, Kreta Byzantinische Wandmalerei, Μόναχο, 1995.
- Gerola –Λασσιθιωτάκης, 1961: G. Gerola - Κ. Λασσιθιωτάκης, Τοπογραφικός κατάλογος των τοιχογραφημένων εκκλησιών της Κρήτης, Εταιρεία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο, 1961.